

OKTOBER 2016

Bijdrage bestuurslid

Marianne Eisma

WERKEN NA UW AOW-LEEFTIJD?

De groep AOW'ers groeit en dat moet bekostigd worden door een krimpende groep werknemers. De Nederlandse regering neemt maatregelen in het kader van deze demografische ontwikkelingen. Sinds dit jaar kunt u bijvoorbeeld door blijven werken na de AOW-gerechtigde leeftijd.

Babyboomers met pensioen

Als gevolg van de demografische veranderingen (Europeanen leven gezonder en langer) neemt het aantal ouderen toe in verhouding tot de beroepsbevolking. Dat heeft grote maatschappelijke consequenties en legt druk op overheid-, zorg- en pensioen budgetten.

Een groot aantal babyboomers gaat sinds 2012 met pensioen, maar de werkende jongere generatie wordt steeds kleiner. De sterkste versnelling van deze trend is te verwachten in de periode 2015-2035. Deze verschuiving is toe te schrijven aan een combinatie van lage geboortecijfers en stijgende levensverwachting. De gemiddelde levensverwachting is sinds 1960 met acht jaar gestegen, en zal volgens demografische voorspellingen in de komende veertig jaar met nog eens vijf jaar toenemen.

Actief ouder worden

Het proces van vergrijzing van de bevolking heeft ertoe geleid dat 2012 door de Raad van Europa werd uitgeroepen tot het Europees jaar van actief ouder worden en solidariteit tussen de generaties. De promotie van actieve arbeidsparticipatie moet nog meer mannen en vrouwen in de leeftijd van 50 jaar en ouder in staat stellen aandeel te hebben op de arbeidsmarkt. Uit statistieken komt naar voren dat het aandeel oudere werknemers op de totale beroepsbevolking sinds het eerste kwartaal 2006 tot het eerste kwartaal in 2011 aanzienlijk is gestegen, ondanks de economische crisis.

Na afschaffing van de VUT in 2005 komt pensionering op 60 jaar relatief weinig meer voor. In 2013 was

de gemiddelde pensioenleeftijd 63,9 jaar. De grootste uitstroompiek ligt nu al bij het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd.

Overheid faciliteert doorwerken AOW'er

Werknemers zijn steeds vaker bereid om langer door te werken, ook na de huidige AOW leeftijd die oploopt tot 67 jaar. Dit kan bij de huidige werkgever maar ook bij een andere werkgever of als zelfstandige. Werken na de AOW-leeftijd gebeurt nog niet op grote schaal, en uit cijfers van het CBS blijkt bovendien dat het merendeel van de AOW-gerechtigden als zelfstandige werkzaam is (57%).

In 2006 heeft de SER al advies uitgebracht om het werken na AOW-gerechtigde leeftijd (toen nog 65 jaar) te faciliteren. Dit advies is gevolgd door een notitie van het toenmalige kabinet 'Men is zo oud als men zich voelt' met daarin voorstellen tot het wegnemen van arbeidsrechtelijke belemmeringen.

Op 1 januari 2016 was het dan zover: de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd is in werking getreden, met een lichter arbeidsrechtelijk regime voor AOW-gerechtigde werknemers. Voordeel voor werkgevers is dat zij voor een werknemer die al AOW ontvangt, geen premies voor de werknemersverzekeringen hoeven af te dragen. Het risico op langdurig ziekteverzuim is ingeperkt door de loondoorbetalingsplicht en de re-integratie verplichtingen van de werkgever te beperken tot 6 weken. Ook de opzegtermijn van een arbeidsovereenkomst met de AOW-gerechtigde werknemer wordt beperkt tot een maand. Met deze wet wordt tegemoet gekomen aan de wens om langer doorwerken mogelijk te maken.

Meer weten over doorwerken? Op de [website van de Rijksoverheid](#) vindt u meer informatie.

OKTOBER 2016

BENT U PENSIOENBEWUST?

Laatst werd me de vraag gesteld: Bent u pensioenbewust? Om die vraag te kunnen beantwoorden, zo reageerde ik, moeten we het eerst eens zijn over wat pensioenbewustzijn betekent. Toen liep het gesprek spaak. De vragensteller bedoelde, heeft u pensioen kennis? Ik had het over financieel inzicht.

Wie pensioen kennis heeft, kent de belangrijkste aspecten van het Nederlandse pensioenstelsel, heeft inzicht in de belangrijkste aspecten van de eigen pensioenregeling en in de keuzemogelijkheden. Mijn definitie is veel meer gericht op het hebben van inzicht in de hoogte van het opgebouwde en nog op te bouwen eigen pensioen, de toereikendheid daarvan, en de mogelijkheden om daar eventueel iets aan te doen.

Welke definitie je ook hanteert, uit onderzoek blijkt dat veel Nederlanders laag scoren op de pensioenbewustzijn-meter. Pensioen kennis is maar mondjesmaat aanwezig. Ondanks het jaarlijks toegezonden Uniform Pensioen Overzicht (UPO) en het opzetten van het Pensioenregister (www.mijnpensioenoverzicht.nl). Veel pensioendeelnemers hebben nog weinig zicht op hun toekomstig pensioeninkomen. Weinig mensen stellen zich de vraag of het toekomstige pensioen voldoende is om na pensionering prettig te kunnen leven.

Nu is creëren van pensioenbewustzijn geen doel op zich. Pensioen informatie is bedoeld om u, de deelnemer, niet alleen kennis bij te brengen, maar vooral het besef dat er wellicht actie moet worden ondernomen. Het uiteindelijke doel is dat u op basis van de verkregen informatie zo nodig maatregelen neemt om uw pensioen in lijn te brengen met uw wensen en doelen.

Kunnen we u daarbij helpen? Laat het dan weten via info@spun.nl.

WE WORDEN OUDER

Uit cijfers van het Centraal Bureau Statistiek (CBS) blijkt dat jongetjes bij de geboorte in 2015 een levensverwachting van bijna 80 jaar hebben. En meisjes worden ruim 83 jaar. Een 65-jarige man heeft nu gemiddeld een levensverwachting van ruim 18 jaar, hij wordt dus gemiddeld 83. Een 65 jarige vrouw heeft een levensverwachting van 21 jaar.

Als onze deelnemers gemiddeld genomen ouder worden, moet SPUN langer pensioen uitkeren. SPUN moet meer 'geld in kas hebben'. SPUN houdt voor die toekomstige pensioenen een voorziening aan. Bij het berekenen van die voorziening houdt SPUN rekening met de levensverwachting van de deelnemers. Die toekomstige levensverwachting wordt ook wel uitgedrukt in sterftekansen.

Het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) is de Nederlandse beroepsvereniging van actuarissen, de rekenmeesters van de pensioenfondsen. Het volgen van de ontwikkeling van de sterfte en het maken van een prognose van de toekomstige sterftekansen is een belangrijke taak van het AG. Aan de hand van de CBS cijfers publiceert het AG ieder twee jaar nieuwe sterftetafels. Zo'n sterftetafel is een 'best estimate' van de waarschijnlijke ontwikkeling van de toekomstige sterftekansen. SPUN gebruikt de AG sterftetafels om de hoogte van de voorziening voor de toekomstige pensioenen te berekenen.

In september 2016 heeft de AG nieuwe sterftetafels gepubliceerd. Daaruit blijkt dat we ouder worden. SPUN heeft berekend wat de impact daarvan is voor het pensioenfonds. De voorziening moet met ongeveer 0,2% worden verhoogd. Dat lijkt weinig maar is toch bijna € 1 miljoen. De actuele dekkingsgraad daalt hierdoor met ongeveer 0,2%. De deelnemer merkt daar weinig van. Anders dan dat er meer geld in de 'pot' zit.

OKTOBER 2016

BESTUURSBESLUITEN

In deze rubriek vermelden we de recente besluiten van het SPUN bestuur. Deze keer de belangrijkste besluiten uit de bestuursvergaderingen van 30 september 2016.

Doelstelling pensioenfonds

Wat wil het pensioenfonds bereiken? SPUN heeft haar pensioendoelstelling aldus verwoord: "Het pensioenfonds streeft naar een zo optimale vertaling van de gewenste samenhang tussen ambities, zekerheden en kosten. (...) De primaire doelstelling van SPUN ligt bij het nakomen van de nominale pensioentoezeggingen. Secundair geldt dat in het geval de financiële positie van het pensioenfonds het toelaat de pensioenaanspraken en –uitkeringen worden verhoogd."

Aan het bestuur is de volgende vraag voorgelegd: Is het pensioenfonds in staat de gewenste samenhang tussen de verwachte (toekomstige) pensioenen, de financiële zekerheden en kosten (premie) te realiseren? Het bestuur heeft die vraag op basis van een kwalitatieve en (beknopte) kwantitatieve analyse met 'ja' beantwoord. Het bestuur heeft besloten tot continuering van de huidige pensioendoelstelling. Er is geen aanleiding gevonden om de doelstelling te wijzigen, noch vanwege de financiële positie van het pensioenfonds, noch om andere redenen.

2017

Het bestuur heeft de begroting pensioenbeheerkosten 2017 vastgesteld. En ook de planning van de bestuurs- en commissievergaderingen is geaccordeerd.

Vervanging directeur

Het managen van risico's is een belangrijke taak van het bestuur. Een directeur die (tijdelijk) zijn functie niet kan uitoefenen vormt voor het pensioenfonds een operationeel risico. Er is nu een draaiboek opgesteld, waarin de belangrijkste verantwoordelijkheden en werkzaamheden van de directeur zijn beschreven. Het gaat om werkzaamheden die moeten worden overgenomen op het moment dat de directeur zijn functie (tijdelijk) niet kan uitoefenen.

Nieuwe sterftetafel

Het bestuur heeft besloten om met ingang van de maand september 2016 bij het berekenen van de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen rekening te houden met de nieuwe sterftetafels (zie het artikel We worden ouder).

TOEKOMST PENSIOENFONDS

In deze rubriek melden we de stand van zaken als het gaat om de toekomst van SPUN. Welke activiteiten zijn er ondernomen, welke besluiten zijn er genomen?

September	Overleg met Unisys over 'toekomst pensioenfonds'
	Overleg met Verantwoordingsorgaan over 'toekomst pensioenfonds'
	Extra bestuursvergadering over selectiecriteria van uitvoerders van Unisys pensioenregelingen
Oktober	Extra overleg met verantwoordingsorgaan naar aanleiding van vaststellen selectiecriteria
	Nadere kennismaking met APF'en

OKTOBER 2016

EN DAN NOG DIT...

Dekkingsgraad SPUN

Eind september 2016 bedroeg de wettelijke dek-
kingsgraad van SPUN volgens de berekeningsme-
thode van de toezichhouder 102,5%.

Op de website van SPUN staat ieder maand de actu-
ele dekingsgraad en ieder kwartaal een meer uitge-
breide rapportage over de financiële positie van het
pensioenfonds.

Onder redactie van G. Bierlaagh, directeur Stichting
Pensioenfonds Unisys Nederland.

Deelnemersbijeenkomst 2016

Tijdens onze jaarlijkse deelnemers-
bijeenkomst, op maandagavond
12 december 2016, gaan wij in ge-
sprek over de toekomst van SPUN.
Centrale vraag is: Binnen welk uit-
voeringsmodel zijn de belangen van de deelnemers
en pensioengerechtigden (en de werkgever) het best
gediend?

Vanaf half november kunnen onze deelnemers, ge-
wezen deelnemers en pensioengerechtigden zich via
www.spun.nl aanmelden. Wij maken in november ook
de rest van het programma bekend.

We houden de bijeenkomst in het bedrijfsrestaurant
van het huidige hoofdkantoor van Unisys, aan de
Tupolevlaan 1 te Schiphol-Rijk.

Ik begroet u graag op 12 december.

Wim Brandse

Voorzitter SPUN bestuur

Abonnement

SPUN verstuurt regelmatig actuele berichten via
de e-nieuwsbrief. Aanmelden en afmelden kan op
www.spun.nl

Heeft u tips of ideeën, of wilt u reageren op
deze e-nieuwsbrief? Mail dan [Geert Bierlaagh](mailto:Geert.Bierlaagh@unisys.nl).
We sluiten graag aan bij wat u beweegt.